

K L U B IZNENAĐENJE FESTIVALA DAMIR ČUČIĆ

Potpuni autsajder pomeo konkurenc

Film 'Pismo ćaći' nije ni prikazan u pulskoj Areni nego u kinu Valli, jer se smatralo da za njega nema mjesta pred nekoliko tisuća gledatelja. Outsajder ne samo da je pobijedio nego je dobio i Arenu za najboljega sporednoga glumca, ton i montažu te nagradu Breza za najboljeg debitanta, a redatelj Damir Čučić 40-godišnji je montažer na HTV-u

/NAPISAO/ DEAN SINOVIĆ / aktual@aktual.hr
 /SNIMKE/ KRASNODAR PERŠUN

Kada bi, kojim slučajem, 40-godišnji Damir Čučić živio u Americi, njegov uspjeh opisivao bi se frazom "from zero to hero", odnosno "od gubitnika do pobjednika". Nimalo čudno, jer je njegov film "Pismo ćaći" pobijedio na ovogodišnjem filmskom festivalu u Puli iako je Čučić

samouki redatelj koji je godinama pokušavao, ali nije uspijevaio upisati režiju na akademiji. To je film Damira Čučića, samoukog montažera zaposlenog na HTV-u, a koji HTV nije želio sufinancirati; to je film koji je Hrvatski audiovizualni centar financirao sa samo 340.000 kuna; to je film za koji ni glavni glumac Milivoj Beader nije vjerovao da će se dovršiti pa je u jednom trenutku napustio snimanje. I na kraju, film u kojem sin (Milivoj Beader) snima videozapise i šalje ih

ocu (Mate Gulin) u Dalmatinsku zagoru u kojima ga optužuje za zlostavljanje i mnogo toga drugoga nije ni prikazan u pulskoj Areni nego u kinu Valli, jer ga se smatralo autsajderom za kojeg nema mjesta pred nekoliko tisuća gledatelja. A autsajder ne samo da je pobijedio nego je dobio i Zlatnu arenu za najboljega sporednoga glumca, ton i montažu te nagradu Breza za najboljeg debitanta.

Upravo je uspjeh tek u 40. razlog zbog kojeg kod Samoborca Čučića nećete primijetiti

PRVI PRIMJER ZA 'FROM ZERO TO HERO'
 Čučić je snimio film u kojem snima, kojeg igra Miliwoja Beader, snima videozapise i šalje ih ocu (Mati Gulinu) u Dalmatinsku zagoru u kojima ga optužuje za zlostavljanje i mnogo toga drugoga. Iako je prvotna ideja bila snimiti takav film s glumicom, od nje je kasnije odustao

ni trunka egoizma nakon pobjede na filmskom festivalu. "Ego ti kao montažeru lako splasne, zato ga i nema.

Sa 40 godina ti je sve normalno, čak ti ide na živce što ti žene u većem broju prilaze pa ti je nakon tri dana i toga dosta", rekao nam je dok smo sjedili u Samoboru, gdje se vratio nakon motovunskog festivala, što je za susjede i prijatelje bila prva prilika da mu čestitaju na uspjehu. I dok je on smiren, vjerojatno bi za bilo kojeg drugog

autora snimanje ovog filma, koje je trajalo četiri godine, bila prava agonija.

KINO VALLI - NEPRAVDA

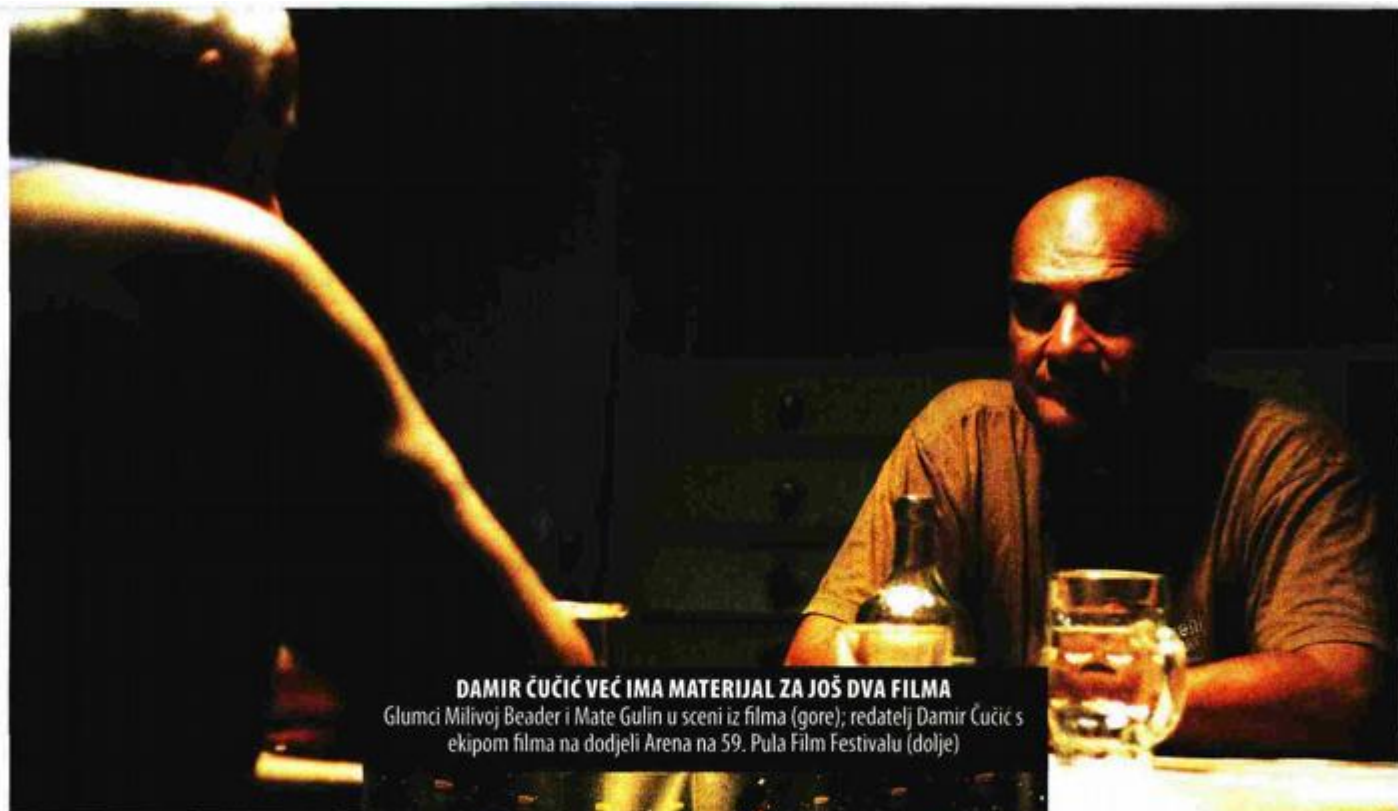
Prva ideja filma bila je, kaže Čučić, žena u zatvorenom prostoru. "Izvan tog prostora dogodilo se nešto i ona ne može izaći, ima nešto hrane i može preživjeti nekoliko dana ili tjedana, ima kameru s baterijom te će snimiti neku svoju ispovijed u vezi sa svojom obitelji. U startu je bilo riječ o improvizaciji,

ali glumice s kojima sam razgovarao htjele su scenarij. Ljudi se boje improvizacije jer im je jasno da će tada morati crpiti ideje iz vlastitoga života, a od toga dobar dio hrvatskih glumaca bježi", rekao je, i zato se umjesto glumice odlučio za glumca, i to Miliwoja Beadera. "S Beaderom sam se znao iz nekih ranijih projekata i znao sam da on nema problema s nekom ispovjednom pričom. Zatvorili smo se na tri dana i počeli smo raditi obračujući se svima - bivšim ženama, kćerki, prijateljima, ali je bilo evidentno da je otac netko s kim Beader može svašta. Kada smo snimili desetak sati materijala, vidjeli smo da je riječ o stvarno dobrom materijalu te smo trebali odlučiti hoćemo li nastaviti raditi s Beaderovim živućim ocem pa da to bude blisko dokumentarnom ili da angažiramo glumca tako da dobijemo hibrid dokumentarnog i igranog filma. Prema savjetu Milana Pleštine uzeli smo Matu Gulina, zaboravljenog mediteranskog pučkog zabavljača, koji odlično radi to što radi. Otišli smo u Šibenik, pitali ga bi li pristao, on je pristao, evidentno je zaljubljenik u posao, i tako smo dobili oca."

MAJSTOR DOKUMENTARACA

Naoko idiličan početak snimanja ipak iziskuje novac, pa je Čučić od HAVC-a za prvi dio snimanja s Beaderom dobio 70.000 kuna za eksperimentalni film. Kako se film razvijao tražio je još novca te kaže: "Ukupno sam od HAVC-a dobio 340.000 kuna, mislim da je Grad Zagreb dao oko 40.000, a ja sam dao 38.000 kuna. Nismo ni imali ugovorne obveze prema glumcima, dakle oni su uložili dio honorara koji su trebali dobiti u ovaj film. Kada se sve zbroji, mislim da je ovaj film stajao 100.000 eura." Novac je sporo dolazio tako da je i snimanje bilo sporo i vremenski isprekidano, u jednom trenutku je i stalo. "Tijekom snimanja bilo je nevjericke, osobno nisam imao dilema, ali Beader je u jednom trenutku odustao zbog čega je završetak filma kasnio godinu dana. Kada sam izmontirao pedesetak minuta filma i pokazao mu, Beader mi je rekao: 'Uh, jebemti, oprost' i vratio se snimanju", kaže Čučić.

A onda je došao filmski festival u Puli. Čučić nije najstariji debitant, bio je to Zdravko Mustać, njegov prijatelj, koji je sa 48 godina debitirao prije tri godine u Puli s filmom "Blizine", koji također nije prikazan u pulskoj Areni nego u kinu Valli. "Kako ljetujemo jedan blizu drugoga, govorio sam mu: 'Mustać, samo tvoj film prikazuju u kinu Valli' i ukazivao mu na bazične nepravde. A onda se to dogodilo i meni. Početno obrazloženje bilo je da je ovo godina s puno filmova i netko će morati u kino Valli, a kako je naš film mali, onda će biti tamo i prikazan. Bili smo sigurni da imamo kvalitetu jer drugačije izgledamo. Nismo se bunili, bilo je bitno da se film prikaže", tvrdi Čučić. ➤

DAMIR ČUČIĆ VEĆ IMA MATERIJAL ZA JOŠ DVA FILMA
 Glumci Milivoj Beader i Mate Gulin u sceni iz filma (gore); redatelj Damir Čučić s ekipom filma na dodjeli Arena na 59. Pula Film Festivalu (dolje)

Film je prikazan, a kritika je bila oduševljena. "Malo te pogodi kada prošetáš od pulske Arene preko Circola do Zlatnih vrata, na nekoliko mjesta su obljepljeni plakati za filmove na ovogodišnjem festivalu, a plakata našeg filma nema, što znači da organizator ne zna što je ravnopravnost. Na jednom mjestu ipak sam našao plakat za svoj film. Onda shvatiš da si smješten u hotelu koji nam je bio sasvim u redu, ali je lošiji od hotela gdje su smješteni autori drugih filmova. U svakom pogledu imali smo autsajderski status", smatra Čučić, koji se potajno nadao nagradi za najboljeg debitanta, iako je smatrao da je tu favorit Vlatka Vorkapić s filmom "Sonja i bik", te je znao da ima dva sjajna glavna glumca. Ujedno je mislio da će pobjednik Pule biti film "Ljudožder vegetarijanac".

HTV NIJE POMOGAO

Ovakvoj poniznosti naučili su ga vjerojatno na HTV-u gdje, smatra, nikada nije dobio priliku kakvu je zaslužio. HTV nije želio ni sufinancirati film svog zaposlenika, montažera u dokumentarnom programu, koji se dokazao i kao autor brojnih dokumentaraca. "Veliki sam kritičar dokumentarnog i dramskog programa na HTV-u, bez obzira na to što tamo radim. Nakon što sam snimio određenu količinu materijala za ovaj film, zvao sam dramski program kako bi me oslobodili troškova postprodukcije, ali rečeno mi je da ne znaju kako mi mogu pomoći. Tu je razgovor završio, jer što da radim s nekim tko mi je to rekao u telefonskom razgovoru? Osoba koja mi je to rekla danas je ponovno urednica dramskog programa - Lada Džidić. To je potpuna nezainteresiranost

FOTO GORAN SEBELIĆ / CROPIK

koja se događa na HTV-u", tvrdi Čučić, koji se nije mogao uspeti ni na hijerarhijskoj ljestvici HTV-a. "Jest da sam samouk i nisam završio fakultet, ali imam bogat CV s dokumentarnim i kratkim filmovima te sam želio da me se zaposli kao redatelja u produkciji. Ali, mene je filmska zajednica prihvatila u svoj milje daleko brže no HTV. Na HTV-u su stalno nalazili izlike, često i to da nisam završio akademiju. A to što imam više nagrada za dokumentarne filmove no pola redakcije dokumentarnog programa HTV-a zajedno, to nema veze", dodaje.

Akademiju nije završio jer je nije ni upisao, kaže da se ni sam ne sjeća je li pokušao pet ili šest puta, želeći postati redatelj. "Godine 1997. pokušao sam posljednji put, ušao sam u uži izbor i nisam uspio. Tada sam već na Televiziji radio kao montažer s profesorima s Akademije, sa Zoranom Tadićem i Milivojem Puhlovskim, i oni su potihno drukali za mene, ali oni su tihi ljudi. Tada sam, grubo rečeno, rekao: "Tko vas jebe, ja idem solo" te sam 1998. godine napravio prvi dokumentarni film za HTV, da bih 1999. godine napravio film 'Četvrta smjena', najgledaniji dokumentarac na HTV-u, koji je bio socijalno osviješten spram ljudi koji su prešli 50. godinu i izgubili posao. Bio je prilično antitudmanovski.

Ivica Vrkić i Mirko Galić tada su bili čelni ljudi televizije, pozvali su scenaristicu i urednicu Andreu Čakić i mene i pitali nas što sada želimo. Ona je htjela veću plaću, a ja sam rekao da sam montažer i da želim prijeći u dokumentarni program HTV-a, što su odmah prihvatili. Izmontirao sam najviše dokumentaraca u Hrvatskoj, već sa 35 godina imao sam ih više od 100, ali moje kolege iz dokumentarnog i dalje imaju gotovo dvostruko veću plaću od mene", opisuje Čučić, koji sada, što se tiče HTV-a, ima samo jednu želju. "Najradije bih ostao montažer s malo boljom plaćom te da u koprodukciji s HTV-om mogu raditi svoje filmove. I napisao bih scenarij, to nikada nisam radio."

Što se tiče novih filmova, on je uz "Pismo čači" snimio materijal za još dva filma, pa ta tri filma naziva "Dnevnička trilogija". "Pismo čači" je obraćanje ocu koje može imati dnevnički značaj. Drugi se film temelji na mom srednjoškolskom prijatelju koji je obolio od shizofrenije i često je završavao na forenzikama umobolnica zbog sitnih kriminalnih djela. Dobio je dopuštenje da mobitelom vodi bolnički dnevnik i, kako on cijeli život vidi kao jedan strip, tako će svi ostali ljudi u filmu biti prikazani kao strip-junaci. Film prati njegovih dvije i pol godine u bolnici. Treći film koji je snimljen su 'Rakijaški dnevniči', gdje je tonac i koscenarist Mario Haber zadnjih deset godina kontinuirano snimao muške razgovore oko pećare, jer on peče voćne rakije. Naime, dolaze mu razni prijatelji i Samoborci, koje je potajno snimao. To je kao da radiš dokumentarnu radiodramu koju kasnije ilustriraš slikom", zaključio je Čučić. ■